

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/450/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

101/2019. (IV. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. december 6-án előterjesztett **panaszát** a 2019. április 4-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – B. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos a postai és elektronikus úton is előterjesztett beadványában a 2018. november 26-án történt rendőri intézkedéssel szemben terjesztett elő panaszt.

A panaszos előadása szerint a jelzett napon délután 3 órakor 20-30 kommandós, több nyomozó és több egyenruhás rendőr hatolt be az udvarukba jelzés és felszólítás nélkül a kaput betörte. A panaszos párja a fenti lakrészben hallotta, látta az eseményeket és azonnal lement az udvarra, mezítláb, pólóban. A panaszos párját a „kommandósok” elfogták, majd a panaszos édesanyja lakrészének ajtáját kezdték el ütni, amikor a panaszos nagymamája felhívta a figyelmüket arra, hogy az nem bejárati ajtó, a bejárat a másik oldalon van, és nyitva van. Ezzel egyidejűleg a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos édesanyjának párja is kifutott a kommandósokhoz, és kérte őket, Panaszos kérte, hogy hagyják abba a rongálást, mert a bejárati ajtó nyitva van, ahol be akarnak jutni az nem bejárat. A panaszos sérelmezi, hogy mindenkit kizavartak a lakásokból és semmilyen iratot nem mutattak nekik arról, hogy miért történt a rendőri intézkedés. A panaszos lakrészében a jelenléte nélkül tartottak házkutatást, az udvaron állva csak a csörömpölést és a tárgyak zaját hallotta.

A panaszos az esettel kapcsolatban előadta, hogy a ház, amiben laknak egy kétgenerációs családi ház, két külön lakás, külön bejárat, ami édesanyjával közös tulajdonban van. A rendőri intézkedés során mindkét lakásban jelentős károkat okoztak. A panaszos és családja nagyon megijedtek az intézkedéstől és aránytalannak tartják.

Felháborító hangnemben beszéltek az egész családdal és megalázó bánásmódban részesítették őket a rendőrök. Az intézkedés után kérésre sem adtak a jegyzőkönyvről másolatot és a lefoglalt tárgyakról sem kaptak listát. Több olyan tárgyat elvittek a lakásból, ami a panaszos és családjának tulajdonát képezi, például édesapjától örökölt svájci bicskáját és szerszámokat. A panaszos szerint, amikor a Rendőrkapitányságon panaszt akart tenni az intézkedéssel kapcsolatban, az őt meghallgató rendőrtiszt azt mondta, hogy „Jegyzőkönyvvezhetjük, és beküldhetjük az ügyészhez, de biztos lehet benne, hogy visszaforgatjuk magára.” A panaszos úgy érzi, hogy az Alaptörvény szerinti jogait többszörösen megsértették.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A Testület megkereste a Terrorelhárítási Központot a panaszolt intézkedéssel kapcsolatban, akik arról tájékoztatták a Testületet, hogy 2018. november 26. napján B. település, K. utca szám alatti ingatlanban rendőri intézkedést nem fogantatosítottak.

2) A 2018. november 26-án kelt előállítás végrehajtásáról készült jelentés szerint a panaszossal szemben az 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés szerint igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont szerint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása került alkalmazásra. A rendőrök az Rtv. 39. § (2) bekezdés b) pontja alapján gyanúsított elfogása és előállítása céljából intézkedtek magánlakásban. M. G. r. ftörm. jelentése szerint 2018. november 26-án 16 óra 35 perckor V. A. r. ftzls. utasítására megjelent . település, K. utca szám alatti ingatlanban, mivel onnan a panaszos előállításában segítséget kért B. T. r. alezredes. A panaszos előállításának oka a jelentés szerint az volt, hogy összefüggésbe hozható a település közigazgatási területén az eltelt kb. nyolc hónapban történt betöréses lopások elkövetésével. A panaszos együttműködő magatartást tanúsított, így vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására nem volt szükség. A panaszossal közölték az előállítás tényét, melyet tudomásul vett, majd 16 óra 54 perckor beszállították a panaszost a

Rendőrkapitányságra, ahol V. I. r. tzs.-nek átadták további intézkedések lefolytatása céljából. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról tájékoztató és az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került. Az igazolás szerint a panaszos 2018. november 26-án 16 óra 35 perctől 19 óra 10 percig személyi szabadságot korlátozó intézkedés alatt állt. Ezen időtartam alatt a panaszos nyilatkozata szerint sérülése, panasza nem keletkezett.

2) A panaszost 2018. november 26-án 17 óra 27 perckor tanúként hallgatták ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 370. § (3) bekezdés b) pontjának ba) alpontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontjának bc) alpontja szerint minősülő kisebb értékre dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő eljárásban a B. Városi Rendőrkapitányságon.

3) A kutatásról és lefoglalásról készült jegyzőkönyvből kiderül, hogy annak oka a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint minősülő lopás büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt M. J. ellen folyamatban lévő eljárás. Az eljárási cselekmény foganatosítására a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 368. § (1) bekezdés a) pontja alapján határozat nélkül került sor, amely ellen a Be. 369. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a 370. § (1) bekezdésére – a közléstől számított 8 napon belül nem halasztó hatályú panasznak van helye. A halaszthatatlan eljárási cselekmény indoka az, hogy a késelem veszéllyel járt volna. A kényszerintézkedést elszenvedő M. J. úgy nyilatkozott, hogy az ellen panasszal nem kíván élni.

4) A Testület megkeresésére G. S. r. szds. helyszín parancsnok jelentésében az alábbiak szerint nyilatkozott a panaszolt intézkedéssel összefüggésben.

A panaszos élettársával, M. J.-vel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítottak 2018. november 26-án 15 óra 15 perc és 18 óra 15 perc között, mivel ő a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály által ***bü. számú nyomozás adatai alapján a Btk. 370. §-ába ütköző lopás bűncselekmény elkövetésével volt gyanúsítható. Az intézkedésre M. J. feltételezett tartózkodási helyén – B. település, K. utca szám alatti ingatlanban – került sor. A nyomozóhatóság rendelkezésére álló információk alapján (büntetett előélet, erőszakos jellegű bűncselekmények) feltehető volt, hogy az intézkedés alá vont férfi a rendőri jelenlét észlelése esetén megpróbálhatja kivonni magát a rendőri intézkedés alól, tárgyi bizonyítási eszközöket próbálhat elrejtetni. Továbbá információ merült fel arra vonatkozóan, hogy nevezett egy harci kutyát tart. Ezen adatok alapján az intézkedéstaktikai iránymutatás szerint, a rendőrök biztonsága érdekében célravezetőbbnek mutatkozott az úgynevezett azonnali végrehajtás foganatosítása. Az intézkedés során megérkezést követően az udvarra érve az épület utcafront felőli bejárati ajtaját erőszakosan (kossal) nyitották meg. A behatolás során a kapu zárnyelve eltört, valamint a bejárati ajtó zsanér és tok része károsodott. A rendőri jelentések alapján az intézkedéssel okozott kár becsült értéke 50.000 forint volt. Egyéb károkozás nem történt. G. S. r. szds. az intézkedést megvizsgálva megállapította, hogy az okozott kár a biztonságos végrehajtás érdekében szükséges volt. Felesleges károkozás nem történt.

Az ellenőrzés alá vont ingatlanban az előállított személyen (M. J.) kívül élettársa (panaszos), valamint élettársa nagyszülei tartózkodtak. G. S. r. szds. szerint az előállításról készített jelentés, valamint az intézkedésben részt vevő rendőrök meghallgatása, továbbá a helyszínen készített

videofelvételek alapján megállapítható, hogy a rendőrök valamennyi épületben tartózkodó személyt kihívtak a házból és igazoltatták őket. Az intézkedések során a rendőrök mindenkivel jogszerűen, határozottan és udvariasan viselkedtek. Minősíthetetlen hangnemben senkivel nem beszéltek, megalázó bánásmódban senki nem részesült.

5) Az intézkedésben részt vevő rendőrök jelentésében az alábbi releváns információk szerepelnek.

A B. Városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya eljárást folytatott M. J. gyanúsított ellen több rendbeli lopás büntett elkövetése miatt. A nyomozás során 2018. november 26-án kutatást foganatosítottak M. J. tartózkodási helyén (a panaszos ingatlana). A kutatás során nem csak az ingatlan kutatását végezték el, hanem M. J. gyanúsított elfogására is sor került. A kutatást a B. Városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának nyomozó hajtották végre, a gyanúsított elfogását pedig a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság munkatársai végezték, illetve a gyanúsított őrzését is ők hajtották végre a kutatás ideje alatt. A jelentés szerint a kutatást végig szakszerűen és jogszerűen végezték, az mentes volt mindenféle szubjektív egyéni véleménynyilvánítástól. A nyomozati cselekmény foganatosítása során személyes jellegű vagy becsmérő kifejezéseket nem használtak sem M. J., sem a kutatás során a címen tartózkodó panaszossal, illetve az ő hozzátartozóival szemben.

6) A rendőrség által készített 2 perc 50 másodperc hosszú felvételen látható, ahogy a rendőrök megközelítik a lakóingatlant az udvaron keresztül a ház bejárati ajtajáig. A lakóépület hátoldalán a hátsó bejárati ajtóban megjelent panaszos élettársa. A rendőrök közölték vele, hogy elő fogják állítani, majd őt előzetes felszólítás és figyelmeztetést követően testi kényszer alkalmazásával a földre fektették, majd kezeit hátra helyzetben megbilincseltek. A felvételen látható még az, hogy a panaszos egy harci kutyát kísér a hátsó melléképületbe. A felvételen a panaszos élettársa nyilatkozik arról, hogy a rendőri intézkedéssel kapcsolatban nincs panasz.

7) A rendőrség csatolta a Megyei Rendőr-főkapitányság szakszerű és jogszerű rendőrségi eljárás során okozott kárral kapcsolatos felelősség elismerő nyilatkozatot, mely az intézkedésnél szintén jelen levő panaszos nagymamáját jelöli meg károsultként.

8) A B. Városi Rendőrkapitányság feljegyzése szerint a gyanúsított elfogását követő napokban a kapitányságon megjelent a panaszos, akit V. I. r. tzs., B. B. r. zls. és B. B. r. ezredes osztályvezető hallgattak meg. A panaszos élettársával akart találkozni, illetőleg kérte, hogy azonnal javítsák meg a K. utca ... szám alatti lakóház bejárati ajtaját. A panaszost tájékoztatták a fogvatartott élettársával való kapcsolattartás rendjéről. Közölték vele, hogy a megrongálódott bejárati ajtóval kapcsolatban édesanyjával az egyeztetés folyamatban van. A panaszos a felvilágosítást megértette. A rendőrség feljegyzése szerint a panaszossal szemben nem hangzott el a „Jegyzőkönyvezhetjük, és beküldhetjük a csabai ügyészhez, de biztos lehet benne, hogy visszaforgatjuk magára.” megjegyzés, fenyegetés.

III.

A Testület először azt vizsgálta, hogy a panasz mely részeinek vizsgálatára rendelkezik hatáskörrel.

a) A panaszos beadványában sérelmezi a rendőri intézkedés módját, körülményeit. Beadványában előadta, hogy párját és édesanyja párját is a novemberi hidegben az udvaron mezítláb, félig felöltözve tartották úgy, hogy többszöri kérés ellenére nem vihettek neki kabátot. A panaszos kifogásolja, hogy semmilyen iratot nem mutattak neki arra vonatkozóan, hogy miért történt a rendőri intézkedés.

Az 1994. évi XXXIV. törvény a rendőrségről (továbbiakban: Rtv.) 92. §-nak (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V., VI. fejezetében – a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. fejezetben meghatározott kötelezettség megsértette, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, panaszát az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, vagy a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A (3) bekezdés szerint az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy cselekvőképességében bármely ügycsoportban korlátozott nagykorú személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető.

A Testület eljárása az Rtv. említett rendelkezése alapján a panaszos egyoldalú akaratnyilatkozatán – kérelmén – alapul, amely az eljárás során szabadon módosítható, illetve a panaszos rendelkezési joga a panasz visszavonására is kiterjed. A Testület gyakorlata során mindig is kiemelt figyelmet fordított a panaszos nyilatkozatának, hiszen joggyakorlata alapján a panaszost tekinti az ügy urának.

Jelen esetben a rendőri intézkedés elsődleges célja a panaszos élettársának, M. J.-nek az elfogása volt, mivel bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható volt. A panaszos beadványában több dolgot sérelmez, amely a párjával szemben foganatosított intézkedések körébe tartozik. Ezen intézkedésekkel szemben azonban a fenti rendelkezések szerint csak a panaszos élettársa jogosult a panasz előterjesztésére.

A Testület megállapította, hogy a panaszos párjával szemben foganatosított rendőri intézkedés vonatkozásában a panaszos nem jogosult panaszt benyújtani, - élettársától pedig a képviseletre vonatkozó meghatalmazást nem csatolt - így az ezekkel kapcsolatos panaszok tekintetében hatáskörének hiányát állapította meg.

b) A panaszos beadványában sérelmezi, hogy a rendőrök a lefoglalás során több olyan tárgyat elvittek a lakásból, ami az ő tulajdonát képezi, valamint a lefoglalt tárgyakról nem kapott másolatot, továbbá azt, hogy a panaszos lakrészében jelenléte nélkül tartottak házkutatást.

A panasz ezen részei vonatkozásában a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. előző pontban idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlítás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A kutatás, illetve a lefoglalás büntetőeljárás cselekmények, vagyont érintő kényszerintézkedések. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 302. §-a tartalmazza a kutatás szabályait: a büntetőeljárás eredményes lefolytatása érdekében a lakás, az egyéb helyiség, a bekerített hely vagy a jármű átkutatása. Azt, egyebek mellett, akkor lehet elrendelni, ha megalapozottan feltehető, hogy az bizonyítási eszköz megtalálására vezet. A lefoglalás szabályait a Be. 308-323. §-ai tartalmazzák, amelynek célja a bizonyítási eszköz, illetve az elkobozható dolog vagy a vagyoneklobzás alá eső vagyon biztosítása a büntetőeljárás eredményes lefolytatása érdekében. A lefoglalás az annak tárgya feletti tulajdonjogot korlátozza. A Be. szerint el kell rendelni a lefoglalást, ha annak tárgya bizonyítási eszköz. A kényszerintézkedések általános szabályai között, a Be. 271. §-ának (4) bekezdése tartalmazza azt, hogy a magánéletet, illetve a tulajdonjogot korlátozó kényszerintézkedéseket lehetőleg a napnak a hatodik és huszonkettedik órája között kell végrehajtani.

A Be. 369. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy a gyanúsított, a védő, a sértett, a vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt az ügyészség vagy a nyomozó hatóság vele közölt határozata ellen – ha a Be. kivételt nem tesz – a közléstől számított nyolc napon belül a határozatot hozó ügyészségnél, illetve nyomozó hatóságnál panaszt terjeszthet elő.

A Be. 372. §-a külön is nevesíti a gyanúsítás elleni panaszt: a gyanúsított és a védő a gyanúsítás, illetve a gyanúsítás változása ellen annak közlésekor a gyanúsított kihallgatását végző ügyészségnél vagy nyomozó hatóságnál panaszt terjeszthet elő.

A Testületnek az idézett jogszabályi előírások alapján nincs hatásköre a felsorolt büntetőeljárás kérdések megítélésére.

c) A panaszos sérelmezi, hogy az édesanyjával közös tulajdonban álló családi házban, ahová az erőszakos rendőri behatolás történt a rendőri intézkedés során jelentős károkat okoztak.

A Testület rendelkezésére bocsátott rendőrségi jelentésekből és a rendőrség felelősség elismerő nyilatkozatából kiderül, hogy a rendőri intézkedés során a lakóingatlan kapujában, valamint a bejárati ajtóban az erőszakos megnyitás következtében hozzávetőlegesen 50.000 Forint anyagi kár keletkezett.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése szerint, ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell. Az Rtv. 26. § (1) bekezdése szerint a rendőrség bűncselekmény elkövetésének megelőzése, megakadályozása, bűncselekmény felderítése, az elkövető elfogása, a közbiztonság védelme érdekében - ha a törvényben meghatározott kötelezettsége más módon nem teljesíthető, és törvény másként nem rendelkezik - kérheti és igénybe veheti a magánszemély, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet segítségét és a birtokában lévő eszközt. A segítségnyújtás csak akkor tagadható meg, ha az a felkért személy életét, egészségét vagy testi épségét nyilvánvalóan veszélyezteti, továbbá, ha a kért segítség teljesítéséhez szükséges tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre.

A (3) bekezdés értelmében a segítőnek a segítség igénybevételével közvetlen összefüggésben keletkezett, más forrásból meg nem térülő kárát - az elmaradt vagyoni előny kivételével - a rendőrség a Polgári Törvénykönyv szerződésen kívül okozott kárért való felelősségre vonatkozó szabályai szerint megtéríti, valamint a segítő az őt ért személyiségi jogsértés esetén sérelemdíjat is követelhet.

A személyes javak rendőri intézkedés keretében történő igénybevételével és a kártalanítással kapcsolatos eljárásról a 137/1994. (X. 26.) Korm. rendelet rendelkezik.

Az előző pontokban említett hatásköri szabályok és az Rtv. hivatkozott szakaszai alapján a Testületnek nincs hatásköre kártérítés/kártalanítás megítélésre a rendőri intézkedéssel összefüggésben okozott károkkal összefüggésben.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát, a VI. cikkében foglalt magánlakás sérthetlenségéhez fűződő alapvető jogát, illetve a XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz fűződő jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület vizsgálta a magánlakásban intézkedés jogszerűségét.

A rendőrségi iratok szerint a B. Városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya ***bűnügyi számon nyomozást folytat a Btk. 370. §-ba ütköző lopás bűncselekmény elkövetése miatt. A

rendelkezésre álló információk alapján szükségessé vált a panaszos élettársának, M. J.-nek az elfogása és előállítása, melyet ismert tartózkodási helyén, a panaszos tulajdonában lévő ingatlanban fogatosítottak.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során [...] a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 39. § (1) bekezdése szerint a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából; [...]

Az Rtv. X. Fejezetében, az értelmező rendelkezések között található a magánlakás fogalma. A 97. § (1) bekezdés c) pontja szerint magánlakás: a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület.

A törvényhely (1) bekezdésének b) pontja szerinti egyik kivétel, ha büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából szükséges a magánlakásban intézkedés. Ilyen esetekben a magánlakásba való belépés, illetve behatolás bebocsátás (hatósági határozat) nélkül történhet.

A jelen esetben bűncselekmény elkövetőjének elfogása miatt került sor az intézkedésre, így a fenti hivatkozott jogszabályok szerint a rendőrök jogosultak voltak bebocsátás nélkül is belépni az ingatlan területére és ott intézkedni.

A Testület a rendőrség magánlakásba való belépését jogszerűnek, indokoltnak találta, ami által nem sérült a panaszosnak az Alaptörvény VI. cikkében biztosított magánlakás sérthetlenségéhez fűződő joga.

2) A Testület vizsgálta a károkozás jogszerűségét.

A panaszos szerint jelentős károkat okoztak a rendőrök az ingatlanban.

A rendőrségi jelentés szerint a gyanúsított elfogása ismert tartózkodási helyén, a K. utca ... szám alatti ingatlanban történt. Az ingatlant meghatározott taktikai rendben közelítették meg, melynek zárt állapotban lévő kapuját erőszakosan megnyitották. A ház bejárati ajtaja zárt állapotban volt, ezért azt – a bizonyítékok megsemmisítésének megelőzése érdekében – szintén erőszakos módon megnyitották. A rendőri jelentés úgy szól, hogy az intézkedés során a lakóingatlan kapujában, valamint a bejárati ajtóban az erőszakos megnyitás következtében hozzávetőlegesen 50.000 Forint anyagi kár keletkezett.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése szerint, ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

A Szolgálati Szabályzat 7. § (1) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés eredményességét akadályozó tárgy eltávolítása során úgy jár el, hogy az eltávolítás a lehető legkisebb károkozással járjon, valamint a károkozás ne legyen aránytalan az elérni kívánt törvényes célhoz képest.

A Testület elfogadja azon rendőri álláspontot, miszerint a gyanúsított elfogása a rendelkezésre álló információk (büntetett előélet, erőszakos bűncselekmények) miatt, továbbá arra tekintettel, hogy információ merült fel arra vonatkozóan, hogy a gyanúsított harci kutyát tart, a rendőrök biztonsága érdekében az azonnalos végrehajtás indokolt volt. Mivel a kapu és a lakóház bejárati ajtaja is zárva volt, az intézkedés hatékonysága és biztonsága érdekében indokolt volt azok erőszakkal történő megnyitása, ami szükségszerűen kárt okozott a kapuban és az ajtóban.

A Testület véleménye szerint tehát nem sérült a panaszos tulajdonhoz fűződő joga a rendőrség jogszerű károkozása következtében.

3) A Testület ezt követően megvizsgálta a rendőrök hangnemét és bánásmódját is.

A panaszos állítása szerint az intézkedés során felháborító hangnemben beszéltek az egész családdal és megalázó bánásmódban részesítették őket. Amikor pedig az intézkedéssel kapcsolatban panaszt szeretett volna tenni a B. Városi Rendőrkapitányságon, az őt meghallgató rendőr azt mondta neki, hogy „Jegyzőkönyvezhetjük és beküldhetjük a csabai ügyészhez, de biztos lehet benne, hogy visszaforgatjuk magára.”

A rendőrség a Testület kifejezett megkeresésére azt nyilatkozta, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, a jogszerűség keretein belül, kulturáltan kommunikáltak a panaszossal, a panaszos által említett kifejezés nem hangzott el egyik rendőr részéről sem.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendőrség és a panaszos tényelődása között ellentmondást tapasztalt, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközével, és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, így nem tudott egy olyan tényállást megállapítani, amely alapján megvizsgálhatta volna a rendőrök bánásmódjára és hangnemére vonatkozó panaszosi kifogást, ezért úgy határozott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának a sérelme nem megállapítható.

V.

A Testület jogszerűnek találta, hogy a rendőrség a panaszos lakásában intézkedett, ugyanis arra az Rtv. felhatalmazást biztosít, ha annak célja bűncselekmény elkövetőjének elfogása. A Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tulajdonhoz fűződő joga a rendőrség jogszerű károkozása következtében. A rendelkezésre álló csekély számú bizonyítékok miatt a Testület szerint a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható a rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2019. április 4.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag